

ئۇيغۇر سوت مەھكىمىسى - پاكىت گۇۋاھچىلارنىڭ بايانى
UTFW2-055 - Rana Jumahun

1. مېنىڭ ئىسمىم رەنا جۇماخۇن. مەن غۇلجا شەھىرىدە تۇغۇلغان. مېنىڭ يۇرتۇم غۇلجا ، مەھەلەم تىپچى دەپ ئاتىلىدۇ. بىز 4 بالا. 2 قىز ۋە 2 ئوغۇل. مەن غۇلجادا ياشىدىم ۋە چوڭ بولدۇم. بىز يولدىشىم بىلەن ئۈرۈمچى شەھىرىگە بېرىپ ئىگىلىك تىكلەندۇق. بىز 40-باشلانغۇچ مەكتەپ دېگەن مەكتەپنىڭ يېنىدىكى سانشاخگازا مەھەللىسىگە ئورۇنلاشتۇق. بىز بىر ئائىلىنى ئاساس قىلغان ھويلىدا تۇراتتۇق. بىزنىڭ چوڭ بازاردا 1-بىنادا پارچە سېتىش دۇكىنىمىز بار ئىدى. يولدىشىم ئىككىمىز پارچە سېتىش دۇكىنىنى ئاچتۇق. بىزدە يەنە رومال ، شارپا ساتىدىغان توپ سېتىش دۇكىنىمىز بار. ئۇنىڭدىن باشقا ، بىزنىڭ گۇلجا شەھىرىدىمۇ توپ سېتىش دۇكىنىمىز بار ئىدى. بىز ئاكام بىلەن بىللە شەنشىخاگازا تۇراتتۇق. مېنىڭ 2 ئاچام بار. ئۇلارنىڭ ئىسمى مارھابا ئەنۋەر ۋە مەۋلىدە ئەنۋەر. ھەر ئىككىلىسى توي قىلغان. بىرىنىڭ 2 بالىسى ، يەنە بىرىنىڭ 4 بالىسى بار. ئاكامنىڭ بالىلىرى بار ئىدى. ئاپام ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىن ئاكام ئىككىمىز ئۇلارنى بېقىپ چوڭ قىلدۇق ، بىز ئۇلارنىڭ تويىنى قىلدۇق. بالىلىرىمىنى تەربىيەلەش ئۈچۈن ئۆزۈم بىلەن تۈركىيەگە ئېلىپ كېتىشكە تەييارلىق قىلدىم.

2. 2016-يىلى مەن 2 قىزىم ۋە ئوغۇمنى ئېلىپ گۇاڭجۇ شەھىرىگە باردىم. ئاندىن مالايشىيادىن ئۇچۇپ تۈركىيەگە باردۇق. مېنىڭ تۈركىيەگە كېلىشىمنىڭ سەۋەبى ، مەن غۇلجادىكى چېغىمدا ساقچىلار مېنىڭ ئويۇمگە كەلدى ، ئۇلار مېنىڭ بالىلىرىمنى مىسىرغا ئوقۇشقا ئەۋەتكەنلىكىمنى ئېيتتى. مەن نېمە ئىش خاتا بولغانلىقىنى سورىدىم ، ئۇلار مېنى تۇتۇۋېلىپ مېنى ئاق ماشىنىغا سالدى. ئۇلار 1 جۇڭگولۇق خەنزۇ ۋە 1 ئۇيغۇر ساقچىسى. ئۇلار ماڭا بالىلىرىمنىڭ مىسىردا ئوقۇشىغا يول قويغانلىقىمنى خاتا دېدى. مەن: «بۇنىڭ نېمە چاتاقى بار سورىدىم ؟ شۇنداق ، مەن بالىلىرىڭىزنى قانۇنلۇق پاسپورتىڭىز بىلەن مىسىرغا ئەۋەتتىم. بالىلىرىم ئۇ يەرگە بېرىش ئۈچۈن ھېچقانداق قانۇنسىز ئۇسۇل قوللانمىدى دېدىم. ئۇلارغا قانۇنلۇق پاسپورت بەردىڭىز ، بالىلىرىم سىزنىڭ قانۇنلۇق پاسپورتىڭىزنى ئىشلىتىپ ئۇ يەرگە ئوقۇشقا باردى دېدىم. ئۇلار قىزىمنىڭ تۈركىيەدە تۇرىدىغانلىقىنى ، مەن ئەڭ ياخشىسى قىزىمنى قايتۇرۇپ كېلىمەن ، بولمىسا تۈرمىدە يېتىمەن دېدى. مەن «نېمىشقا مېنى تۈرمىگە تاشلايسىز؟» دەپ سورىدىم. ئۇلار قىزىمنىڭ مەن بىلەن بىللە بولۇشى كېرەكلىكىنى ئېيتتى. مەن ئۇلارغا بالىلىرىمنى ئوقۇشنى خالىغان يەرگە ئەۋەتىش مېنىڭ ھوقۇقىم ، دېدىم. بالىلىرىمنى باشقا يەرگە ئەۋەتىش ھوقۇقىم يوقمۇ؟ ئۇلار مېنىڭ بالىلىرىم. ساقچىلار ياق دېدى. مەن بالىلىرىمنى قايتۇرۇپ بېرىشىم كېرەك ، ئۇلار بۇنىڭدىن كېيىن بىر ھەپتىدىن كېيىن قايتىپ كېلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

3. ئۇ كۈنلەردە مەن غۇلجاننىڭ چولپاندا پارچە سېتىش دۇكىنى ئاچتتىم. مەن ئەھۋالنى يولدىشىم بىلەن مۇزاكىرە قىلدىم. يولدىشىم مەندىن دەرھال چېگرادىن چىقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلدى ، بولمىسا ئۇلار كېلەر قېتىم مېنى تۇتۇۋالىدۇ. ئۇ كۈنلەر ھەر بىر ئۇيغۇر ئۈچۈن تولىمۇ جاپالىق ئىدى. بىز نۇرغۇن ئۇيغۇرلارنىڭ قولغا ئېلىنىپ تۈرمىگە تاشلانغانلىقىنى ئاڭلىدۇق. يولدىشىم بۈگۈندىن دەرھال چىقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلدى ، ئۇ بىزگە ئۈرۈمچىغا ئاندىن گۇاڭجۇغا ، ئاندىن مالايسىياغا بارىدىغان ئايروپىلان بېلىتىنى سېتىۋالدى.

4. بىز ئۈرۈمچىغا كەلدۇق ، مەن ناھايىتى تېزلا ئۆزۈمگە كىچىك يۈك-تاق ۋە ئۈرۈمچىدىكى ئويۇمدىكى بالىلىرىمنىڭ كىيىملىرىنى ئالدىم. ئاندىن بىز گۇاڭجۇغا قاراپ ئۇچتۇق. بىز ناھايىتى تېزلا گۇاڭجۇ ئايروودرومىغا قوندىق. مالايسىيا ئايروپىلانى ئەتىسى ئەتىگەندە مالايسىياغا ئۇچىدۇ. بىزدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان ھەر بىر خەنزۇلار بىزگە غەلبەتە قاراپ تۇراتتى. مەن بالىلىرىمنى تۇتۇۋالدىم ، ئەتىسى

ئەتىگەنگىچە ئۇخلىماي ئايرودرومدا تۇردۇق. مەن ئۆزىمىز تۇرۇۋاتقان ئەھۋالنى ئويلايم. ھېچقانداق سەۋەبىمىز يۇرتۇمدىن ، ئېرىم ۋە ئاچا-سىڭىللىرىمىدىن ئايرىلدىم. بۇ مېنى بەك بىئارام قىلدى ، مەن يىغلاشقا باشلىدىم. ھېسسىيات جەھەتتە بەك ناچار ھېس قىلاتتىم. مەن پەقەت بالىلىرىمنىڭ ئوقۇشىنىلا ئارزۇ قىلاتتىم ، يولدىشىم ئارقىدا قالغانلىقتىن قايتىپ كېتىشنى ئويلىدىم.

5. بىز ئەتىسى مالايشياغا قاراپ ئۇچتۇق ، مالايشيادا بىر ھەپتە تۇردۇق. بۇ مەزگىلدە بىزگە تۈرك ۋىزىسى تارقىتىلدى. بىز تۈركىيەگە كەلدۇق. مەن تۈركىيەگە كېلىشىم كېرەك ئىدى ، چۈنكى مەن جۇڭگو ساقچىلىرى قىزىمنىڭ قايتىپ كېلىشىنى تەلەپ قىلاتتى ، ئۇلار مېنى تۈرمىگە تاشلايتى. مەن بالىلىرىمنى ئوقۇشى ئۈچۈن تۈركىيەگە كەلدىم. بۇ مېنىڭ تۈركىيەگە كېلىشىمنىڭ بىردىنبىر سەۋەبى ئىدى. ئۇلار بالىلىرىمنى دادىسىدىن ئايرىلدى. ئۇلار مېنى قېرىنداشلىرىمىدىن ئايرىلدى. 2014-يىلىدىن 2017-يىلىغىچە يولدىشىم توغرىسىدا ھېچقانداق خەۋەر ئاڭلاپ باقمىدىم ، ئاچا-سىڭىللىرىم توغرىلىقىمۇ ھېچقانداق خەۋەر ئاڭلاپ باقمىدىم.

6. ئاچا-سىڭىللىرىمنى بەك سېغىندىم. مەن داۋاملىق يىغلاپ كەتتىم. ئائىلە ئەزالىرىڭىزنى كۆرمەي تۇرۇپ ئەھۋالنى بىر تەرەپ قىلىش ناھايىتى تەس. ئاكامنىڭ قىرغىزىستاندا بىر دوستى بار ئىدى. ئۇنىڭ دوستى ئارقىلىق ئاچا-سىڭىللىرىم توغرىسىدىكى خەۋەرگە ئېرىشتۇق. چوڭى 20 يىل تۈرمىدە ياتقان ئكەن. ئۇ موڭغۇلدىكى تۈرمىگە سولانغان ئكەن. موڭغۇلكۇر ماڭا نامەلۇم بىر جاي. ئۇ مېنىڭ يۇرتۇمغا ياكى ئۇرۇمچىغا يېقىن بولمىغان بىر جاي. ئۇنىڭ ئىسمى مار ھابا ئەنۋەر. 32 ياش مېنىڭ باشقا سىڭلىم مەۋلەدە ئەنۋەرمۇ تۈرمىگە سولانغان ئكەن ، ئەمما ئۇنىڭ قاچانغىچە تۈرمىدە ياتقانلىقىنى ئېنىق بىلمەيمەن. چوڭ سىڭلىمنىڭ 4 بالىسى بار. سىڭلىمنىڭ بالىلىرى بار. ئۇلارنىڭ يولدىشى شۇ تۈرمىگە سولانغان ئكەن. ئۇلارنىڭ بالىلىرى 9-ياشتىن ئاشقان مومىسى(دادىسىنىڭ) تەرىپىدىن بېقىۋېلىندى. س س پ بىزنى يېقىنلىرىمىزدىن ئايرىدى. بالىلار ئاتا-ئانىسىدىن ، مەن ئاچام ۋە ئېرىمىدىن ئايرىلدىم. ئائىلىمىزدىن ئايرىلغانلار بىزلا ئەمەس. ئائىلىسىدىن مەجبۇرى ئايرىۋېتىلگەن ۋە تۈرمىگە سولانغان 5 مىليوندىن ئارتۇق ئۇيغۇر بار. شۇنىڭدىن كېيىن ئائىلەم ھەققىدە ھېچ نەرسە ئاڭلاپ باقمىدۇق. نۇرغۇن ئۇيغۇرلار ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئۆيىگە قايتىپ كەلگەنلىكى توغرىسىدىكى خەۋەرلەرنى ئاڭلاشقا ئۇرۇنۇپ كەلدى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى بالىلىرى ، ئائىلىلىرى ۋە دادىلىرىغا نېمە بولغانلىقىنى بىلمەكچى بولۇۋاتىدۇ. ئۇلارمۇ بىزگە ئوخشاش يېقىنلىرىدىن ئايرىلدى.

7. بارلىق تەشكىلاتلاردىن ئۇلارنىڭ بۇ ئېچىنچىلىق مەسىلىسىنى ئىز قوغلاپ ، ھەممىمىزنىڭ يېقىنلىرىمىز بىلەن دەرھال جەم بولۇشنى تەلەپ قىلىمەن. نۇرغۇن بىگۇناھ ئۇيغۇرلار جازا لاگېرلىرى ۋە تۈرمىلەردە قالدى.

مەن بۇ گۇۋاھچىنىڭ باياناتىنى ئوقۇدىم ۋە چۈشەندىم ، ئۇنىڭ مەزمۇنىغا قوشۇلدىغانلىقىمنى جەزملەشتۈردۈم. ئىگىلىشىمچە ، بۇ بايانات ئۇيغۇر سوت مەھكىمىسىنىڭ تور بېتىدە ئېلان قىلىنىپ ، توردا كەڭ خەلق نامىسىغا تەمىنلىنىدىكەن.

ئىمزا:

چيسلا: